

ניתן לצפות בשיעורים נוספים באתר של
מכון מאיר בכתובת: www.meirtv.co.il

"נורא תהילות עושה פלא"

עיון בפרשת השבוע על פי ה"הכתב והקבלה"

1. עמות ט"ו, י"א

מִי כְמוֹת ט"ו, י"א? הֲזֶה מִי כְמוֹת ט"ו, י"א? הֲזֶה מִי כְמוֹת ט"ו, י"א? הֲזֶה מִי כְמוֹת ט"ו, י"א? הֲזֶה מִי כְמוֹת ט"ו, י"א?

2. הכתב והקבלה שמות ט"ו, י"א

נורא תהלות. רש"י פ"י יראוי מלהגיד תהלותיך פן ימעטו, והרמב"ן אמר יעשה דברים נוראים אשר הוא מהולל בהם, ולדעתי מלת נורא משרש אור אשר ממנו הונח על הגשם שהאור אחוז בו שם נר, והכלי שהוא קבוע בו יקרא מנורה, והוא ית' מתואר בשם נאור, ... ומוזה שם נורא כאן, וטעמו ששבחיו ית' מתגדלים ומתרבים תמיד לגודל ערכם שלא כמדת מעלת בעל התכלית שגם מעלותיו הם בעלי התכלית עד שכשמתחילים לספרם הם מתמעטים והולכים מכמותם, אבל הש"י יותר שיסתכל האדם וידקדק בפלס שכלו להבין מעשיו הנפלאים יתרבה ויתגדל בלבבו אור שבחיו ותהלותיו ויתפלא הפלא ופלא וירעד בהשתכלותו בגדול מעשיו ית', כי אין קץ ותכלית לאור הנפלא ממעשיו הנוראים, ובזה אור שבחיו הולך ומתגדל תמיד, וכדרך שאמר המשורר באורך נראה אור, ירצה המסתכל ומתבונן באור שבחיק ותהלתך יראה תמיד אור חדש המתחדש ומתנוצץ עליו, ויתורגם נורא תהלות, וכת"א המורא הגדול, בחזונו רבא, וכן רז"ל יאמרו עליו זה גלוי שכינה.

3. עולת ראיה א' עמ' רכ"ט

לך ד' הגדולה. לך ד' הגדולה, זו מעשה בראשית. וכן הוא אומר : עושה גדולות עד אין חקר" (ברכות נ"ח). מעשי בראשית, מעשה ד' אחד, יעירו אותנו לדעת, כי כל המציאות כולה היא מעשה אחד, שרבו מאד פרטיו, רבוא רבבות עולמות גשמיים, אשר אין ספורות למו, והמון בראים רוחניים לאין תכלית, עם המון מסבותיהם, תנאיםם וצדדיהם, שכולם יחד מתקשרים בקשר אחד. ואם היינו יכולים להציץ באור הגדול, של כל המציאות כולה, היתה נגלית לנו איש אחד בגשמיותו ורוחניותו, וכן יאתה לאדון האחד של כל המעשים, להיות כל פזוריו, הנראים לנו ממעשיו, לא ניצוצות אורה נפזרים ונפרדים כי אם אבוקת אורה משולבת ביחס נעלה ונשגב. ותחת אשר ע"פ הידיעה של כל פרט ופרט בפני עצמו, מפרטי היצירה הגדולה, נאמר שרבו מעשיו, "מה רבו מעשיך ד'", הנה

מה שאנו קוראים אותם היפוך הטוב, כי הכל הוא טוב ולטוב. ובשביל כך נאה המאורע הזה, שאירע לדוד בעת צרתו, שנצל ממנה ע"י המציאות של הוסר הדעה בעולם, להיות מתאים עם הלבוש, שבו נתלבשה הטובה או, בתור הרחקה של בוז מהיכל המלך, אשר בא למצא בו את חסותו ואת כבודו לפי מעמדו. וזהו דבר המלמד על הכלל כולו, לרומם את כל ערכינו כולם, ביחס לחכמה ולטוב, להרום העליון, ולהיות בזה מתעלים ומתרוממים על כל המעשים, והוסים בשם ד' מוגדל עין, אשר בו ירוץ צדיק ונשגב. מזמור לדוד בשנותו את מעמו לפני אבימלך, ויגרשהו וילך.

5. עין אי"ה ברכות ב', ט', של"ח

מהותה של כל אומה תגדר ע"פ דיעותיה וקניניה הרוחניים. ובאשר ברוב הדיעות הולכות ומשתנות, מתבררות ומשתלמות, עד שלובשות במשך הזמן צורה חדשה, ע"כ תחול בכל אומה זקנה וביטול כת, הפרדה וכליון. כי כאשר יאבדו סגולותיה הרוחניות, דיעותיה ומסורותיה, את ערכם לגמרי, כבר אין מעמד פנימי לאומה. וכשיגבר עליה איזה כח מן החוץ לא תוכל לעמוד על נפשה, באשר חסר לה המעוז של החבה הפנימית לעמוד בצביונה. ובזאת התכונה עצמה עומד ברית ד' עמנו להקים אותנו לעולם לו לעם. כי אור האמת של שם ד' ית' שנקרא עלינו הוא המאור שאין לו קצבה ותכלית, האמת שאין אחריה אמת, האמת שכל מה שישתנו הדיעות והמושגים ויתבררו ביותר יוסיף עז וצדק ויגלה לעין כל בהוד והדר.

6. אורות המלחמה א', א'

כשיש מלחמה גדולה בעולם מתעורר כח משיח. עת הזמיר הגיע, זמיר עריצים, הרשעים נכחדים מן העולם והעולם מתבסס, וקול התור נשמע בארצנו. ... מלחמת עולם של עכשיו צפיה נוראה גדולה ועמוקה יש בה, מצורף לכל גלגולי הזמנים והוראת קץ המגולה של התישבות ארץ ישראל. בדעה גדולה, בגבורה עצומה, ובהגיון עמוק וחודר, בתשוקת אמת וברעיון בהיר, צריכים לקבל את התוכן הנשא של אור ד' המתגלה בפעולה נפלאה בעלילות המלחמות הללו ביחוד. בעל מלחמות זורע צדקות, מצמיח ישועות, בורא רפואות, נורא תהלות, אדון הנפלאות, המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו מהרה לאורו."

בשומנו אל לב, מציור מעשה בראשית, שכל אלה המוני הפרטים, שכ"כ מתפלאים אנו על הודו ונוראותיו של כל אחד מהם בפני עצמו, הם מקושרים זה עם זה כערך גוף בעל אברים רבים, ומכונה נוראה, שאין קץ לפליאתה, מורכבת מהמון חוליות אין קץ, או לא נאמר כי רבו המעשים, אבל יותר מזה נשתומם שגדלו מאד, עד שכל הגדולות שאנו מציירים אין ואפס הן לגבי גדולה זאת של כל המעשה אשר עשה ד' מראש ועד סוף. על כן הגדולה היא מעשה בראשית. אמנם כאשר יצבור לו האדם בדעתו חלק גדול מהמציאות, וישיג כח התקשרותו בכל פרטיו וכחותיו אלה עם אלה, עם זה לא תדע עוד נפשו לפתור החידות הרבות שיראו לו בהמון חכמת היצירה, כי כל שיוסיף דעת עוד יוסיף פליאות על פליאות. סבת הדבר היא כי הפתרון של המציאות לא יוכל להיות כי אם בהבנה שלמה של כל כללה, כיון שהיא כולה דבר אחד גדול, וזה נעלה ממחשבת כל הוגה וכל הושב, על כן בכל מה שנאמר שהוא עושה גדולות הננו מעריכים חלקים מהגדולה הכללית, ואנו משתוממים על גדולתם, והם גדולות עד אין חקר.

4. עולת ראיה ב' עמ' ס"א

מזמור לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך, ויגרשהו וילך. שירה מיוחדת צריכה להאמר ברוח הקודש על הרוממות של החכמה האלהית, והתעלותה מעל לכל מה שקורא האדם, וכל נברא, שכל וחכמה, והדירתה של החכמה העליונה לכל סדרי המעשים כולם, עד שאין לחלק נגדה בין מה שאנו קוראים חכמה, ובין מה שאנו קורין היפוכה, ושלילת כל שכל, עד השלילה היותר תהתונה, של חסרון הדעת לגמרי, עד אשר מזמור שיר צריך להאמר על מפלאות תמים דעים, שאנו רואים שנעשות לפעמים גם ע"י דברים שהם ממש לגמרי היפוך השכל והיפוך ההגיון. וע"ז אמר הכתוב : לו עצה ותושייה, לו שונג ומשגה. ומוזה אנו באים להכרה גם ביחס להערכים של טוב ושל רע, שאי אפשר כלל לומר במוזבן ההלטי, שמה שאנו מכירים לטוב הוא טוב, וההיפוך שלו הוא רע, מפני שכשם שהחכמה העליונה, שבה ורק בה אור האמת מופיע, היא עומדת למעלה מכל ערכי חכמה שלנו, עד שאין הבדל לגבה בין היחס של חכמה והיפוך החכמה במדותינו, ככה לגבי הטוב העליון, שהוא תוכן אחד עם החכמה העליונה, אין הפרש כלל בין אלה הענינים, שאנחנו נוכל לקראת אותם טוב, ובין